

ODDZIAŁ POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZAPOBIEGANIA NARKOMANII
W WARSZAWIE

02-348 WARSZAWA, UL. ROKOSOWSKA 10

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

Przyjęte do realizacji we wszystkich działaniach PTZN

PREAMBUŁA

Wszystkie działania, podejmowane przez członków i pracowników Oddziału Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Warszawie (dalej: PTZN), mają na celu dobro dzieci, młodzieży i rodzin. Członek/pracownik PTZN traktuje każde dziecko z szacunkiem dla jego osoby i potrzeb i ma obowiązek chronienia go przed przemocą w jakiegokolwiek formie. Realizując te cele członek/pracownik PTZN działa w ramach obowiązującego prawa, Statutu PTZN oraz swoich kompetencji.

OBJAŚNIENIE UŻYTYCH W NINIEJSZYM DOKUMENCIE TERMINÓW:

1. Pracownik PTZN osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej (PTZN nie ma etatowych pracowników i nie zatrudnia na podstawie umowy o pracę) odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz PTZN, np. praktykant, wolontariusz, również jeśli jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka.
2. Dziecko: każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. Opiekun dziecka: osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic (także rodzic zastępczy), opiekun tymczasowy lub opiekun prawny.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka (w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny).
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju (szczegółowe informacje: Załącznik nr 1).
6. Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.
7. Ustawa: ustawa z 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560)

Rozdział I

INFORMACJE WSTĘPNE

§ 1

1. Oddział PTZN w Warszawie w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem współpracuje m.in. z:
 - 1) Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Ochota ul. Skorochód-Majewskiego 3 oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola ul. Józefa Bema 91.
 - 2) Komendą Rejonową Policji Warszawa III, ul. Opaczewska 8
 - 3) kuratorami sądowymi – członkami PTZN

2. PTZN współpracuje oraz informuje dzieci – beneficjentów realizowanych projektów o możliwości uzyskania pomocy
 - 1) Rzecznika Praw Obywatelskich
 - 2) Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12
 - 3) Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111

3. Za realizację *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* odpowiada Zarząd Oddziału PTZN w Warszawie, stanowiący zarazem Zespół do spraw ochrony dzieci przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony (w skrócie: Zespół ds. ochrony dzieci), w skład którego wchodzi: koordynator ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz osoby odpowiedzialne za:
 - a) składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - b) zawiadamianie sądu rodzino-opiekuńczego,
 - c) udział we wdrażaniu procedury “Niebieskiej Karty”,
 - d) przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzielanie mu wsparcia,
 - e) prowadzenie rejestru interwencji (załącznik nr 2).

4. Do zadań koordynatora ochrony małoletnich przed krzywdzeniem należy:
 - a) kierowanie pracą zespołu;
 - b) przygotowanie personelu placówki do stosowania *Standardów*;
 - c) nadzór nad wytwarzaną dokumentacją.

Rozdział II

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

§ 2

1. PTZN podejmuje działania zapobiegające krzywdzeniu dzieci, w szczególności przez
 - 1) ustanowienie zasad reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia,
 - 2) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników,
 - 3) zapewnienie odpowiedniego przygotowania pracowników poprzez szkolenia,

- 4) ustalenie zasad bezpiecznych relacji między pracownikami a dziećmi oraz między samymi dziećmi.
2. Pracownicy PTZN posiadają odpowiednią wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci, zaś w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na ich występowanie.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik PTZN podejmuje rozmowę z opiekunami dziecka lub (w przypadku działań realizowanych w szkołach) wychowawcą dziecka i dyrektorem szkoły, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich do szukania pomocy w innych instytucjach działających na rzecz dzieci. Podjęte kroki są dokumentowane.
4. Pracownicy są uważni na sytuację i dobrostan dziecka.

§ 3.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Przed zatrudnieniem danej osoby lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków/działań polegających na pracy z dzieckiem przedstawiciel zarządu PTZN sprawdza kwalifikacje tej osoby, ustala czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem w zakresie podejmowanych działań oraz czy istnieje ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, przedstawiciel zarządu sprawdza czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedkłada informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba przyjęta na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi złożyć następujące oświadczenia:
 - a) oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony małoletnich* i zobowiązaniu do jej przestrzegania oraz *Zasadami bezpiecznych relacji* i zobowiązaniu do ich przestrzegania Załącznik nr 3;

- b) oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę dzieci (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych) – Załącznik nr 4.
5. Oświadczenia zostają dołączone do umowy cywilnoprawnej.
 6. Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek dokumentu wymienionego w ust. 5 uniemożliwi nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego i współpracy.

§ 4.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY PRACOWNIKAMI PTZN A MAŁOLETNIAMI

1. Pracownik zna i stosuje ustalone zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi.
2. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego pracownika jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
5. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym, romantycznym czy partnerskim.
6. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.
7. Każdy kontakt z dzieckiem jest jawny (tj. wiadomy dla przełożonego) oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
8. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności dziecka, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb pracownika.
9. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec dziecka były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem dziecka w stosunku do innych dzieci, w tym jego faworyzowaniem.
10. Należy doceniać zaangażowanie dzieci w podejmowane przez nie działania.
11. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują każdego pracownika a także każdą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką PTZN w ramach realizowanych działań.
12. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi stanowi Załącznik nr 5, określający:

- a) komunikację z dziećmi;
- b) działania z dziećmi;
- c) kontakt fizyczny z dziećmi;
- d) kontakty poza godzinami pracy, w tym kontakt online.

§ 5.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY DZIEĆMI

1. Pracownik zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji dziecko.
2. Dzieci uczestniczące w projektach PTZN znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko.
3. Treść zasad bezpiecznych relacji między dziećmi może być zmieniana w każdym momencie na wniosek dzieci i zawsze z ich udziałem.
4. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji dziecko-dziecko stanowi Załącznik nr 6 do niniejszych *Standardów*, określający w szczególności:
 - a) zasady komunikacji między dziećmi;
 - b) zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - c) sposoby rozwiązywania konfliktów (z naciskiem na mediacje rówieśnicze)
 - d) szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
 - e) zasady równego traktowania, szacunku dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.

§ 6.

UWZGLĘDNIENIE SYTUACJI DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI, W TYM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. PTZN uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci uczestniczących w działaniach organizacji, w szczególności poprzez:
 - 1) traktowanie każdego dziecka z należyтым szacunkiem, nie dyskryminując go ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny,
 - 2) okazywanie wszystkim dzieciom troski o ich dobro i rozwój,
 - 3) podejmowanie starań w celu zapewnienia równego dostępu dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami,
 - 4) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych,

- 5) poszukiwanie i wdrażanie metod pracy pedagogicznej, opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci,
 - 6) angażowanie środowiska rodzinnego i lokalnego w rozwój dzieci.
2. Wszyscy pracownicy PTZN posiadają przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
 3. Każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes dziecka.
 4. Zadaniem pracowników jest identyfikowanie sytuacji, w tym specjalnych potrzeb dziecka, aby umożliwić realizację zadań, których dziecko jest beneficjentem. Uwzględnia się informacje dotyczące dziecka udostępnione przez opiekunów dziecka. W szczególności rozpoznaje się:
 - a) funkcjonowanie poznawcze, emocjonalne i społeczne ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki niepełnosprawności dziecka,
 - b) warunki i sposoby niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb dziecka (fizjologicznych, w tym sensorycznych, psychofizycznych, w tym potrzeby bezpieczeństwa itp.) oraz konsekwencje ich deprivacji,
 - c) sposoby regulacji emocji przez dziecko ,
 - d) sposób reagowania na bliskość fizyczną innych osób,
 - e) sposób komunikowania się dziecka (język, specyficzne narzędzia wspomagające komunikację oraz ich rodzaj),
 - f) inne czynniki istotne dla dziecka.
 5. Niedopuszczalne są następujące zachowania pracowników:
 - a) omawianie w obecności osób nieupoważnionych sytuacji dziecka, w tym jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, itp.,
 - b) deprecjonujące porównania z innymi osobami,
 - c) izolowanie w zamkniętym pomieszczeniu, przytrzymywanie drzwi, krępowanie rąchów poprzez wiązanie; stosowanie przymusu bezpośredniego możliwe jest wyłącznie w sytuacji wystąpienia przesłanek wynikających z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123, z późn. zm.) i zgodnie z przepisami tej ustawy ,
 - d) celowe prowokowanie u dziecka wystąpienia lub eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych,
 - e) wyręczanie lub nadzorowanie bezpośrednio dziecka ponad niezbędny poziom, m.in. podczas realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych,

- f) lekceważenie lub powierzchowne, nieuważne traktowanie zgłaszanej przez dziecko potrzeby wsparcia i pomocy,
- g) bierna postawa pracowników w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.

Rozdział III

PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA

§ 7

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, pracownik ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia zarządu, który pełni funkcję zespołu do spraw ochrony małoletnich (dalej zwanemu zespołem)
2. Zespół wyjaśniający sprawę podejmuje następujące działania:
 - a) przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem,
 - b) przeprowadza rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji,
 - c) w miarę możliwości przeprowadza spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi pokrzywdzonego dziecka, a w przypadku niemożności kontaktu z rodzicami spotkanie z wychowawcą/pedagogiem szkolnym/dyrektorem szkoły i wspólnie z nimi opracowuje plan pomocy dziecku, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba;
 - d) sporządza kartę interwencji według ustalonego wzoru (Załącznik nr 7),
3. Wszystkie działania przewidziane w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia.
4. Jeżeli poinformowanie opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka, odstępuje się od tego.
5. Wszyscy pracownicy PTZN i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 8

1. W przypadkach uzasadnionych (np. dotyczących wykorzystywania seksualnego, przemocy domowej, znęcania się fizycznego i psychicznego) zarząd składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinno-opiekunczego.

2. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
3. O zaistniałej sytuacji sporządzana jest notatka służbowa.

Rozdział IV

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA

§ 9

Zasady ochrony danych osobowych wychowanka zawarte są w Ustawie z dnia 15 maja 2018 roku – RODO.

Rozdział V

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA

§ 10

PTZN, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 11

1. Pracownikowi PTZN nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki i poza nią bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka.
2. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajozraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 12

1. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1 powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie PTZN w celach promocyjnych).

§ 13

ZASADY UTRWALANIA WIZERUNKU DZIECKA

1. Wszystkie dzieci muszą być ubrane.
2. Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
3. W sytuacji, gdy następuje upublicznienie zarejestrowanego wizerunku, należy używać tylko imion dzieci.
4. Dziecko musi otrzymać informację, że zgodę na utrwalenie wizerunku wyrażają jego rodzice/prawni opiekunowie, jednak w przypadku niezgody samego dziecka należy odstąpić od rejestracji.
5. Zgodę na rejestrację i wykorzystanie wizerunku dziecka wyrażają pisemnie rodzice/opiekunowie dziecka w procesie rekrutacji dziecka do projektu, jednocześnie są informowani w jakim celu i w jaki sposób PTZN może wykorzystać wizerunek dziecka.

Rozdział VI

ZASADY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W INTERNECIE

§ 14

5. Podczas wszystkich działań PTZN małoletni nie mają dostępu do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
6. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez dzieci Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:
 - a) dostęp do treści nielegalnych (m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dziecka, twardą pornografię, propagujących rasizm i ksenofobię, zachowania o charakterze pedofilskim, child grooming).
 - b) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in. treści prezentujące przemoc, obrażenia fizyczne, drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt; treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.); treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu; patostreamy; treści dyskryminacyjne, treści pornograficzne, etc.
 - c) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem

- online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku,
- d) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
7. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
- a) edukacja medialna – dostarczanie małoletnim uczestnikom działań PTZN wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
 - b) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych i budowanie dobrych relacji
 - c) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
 - d) włączenie rodziców w działania PTZN na rzecz zapobiegania cyberprzemocy - edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: szkolenia/warsztaty dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji;
 - e) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści oraz opracowywanie i wdrażanie działań naprawczych w takich przypadkach.

Rozdział VII

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

§ 15

1. Zespół do spraw ochrony dzieci przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony (dalej: Zespół) jest odpowiedzialny za realizację *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.
2. Zespół jest odpowiedzialny także za monitorowanie realizacji *Standardów*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Standardów* oraz za proponowanie zmian.
3. W celu monitorowania realizacji *Standardów* Zespół przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 24 miesiące, wywiad monitorujący poziom realizacji *Standardów*;
4. W ankiecie wywiadu oraz w każdym innym czasie pracownicy mogą proponować zmiany standardów oraz wskazywać ich naruszenia w placówce.
5. Zarząd wprowadza do *Standardów* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom ich nowe brzmienie.

Rozdział XI

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 16

1. *Standardy* wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników PTZN, w szczególności poprzez przesłanie tekstu *Standardów* drogą elektroniczną.
3. *Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem* obowiązują wszystkich członków/pracowników PTZN, a znajomość ich treści potwierdzają oni własnoręcznym podpisem.
4. *Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem* są udostępnione rodzicom i wychowankom poprzez stronę internetową PTZN oraz do wglądu podczas wszelkich zajęć i spotkań.